

ZAMERANIE BILATERÁLNEJ ROZVOJOVEJ SPOLUPRÁCE SR NA ROK 2020

1. Hlavné výzvy v roku 2020

Slovensko – pod logom SlovakAid – už 16 rokov účinne a konkrétnym spôsobom prispieva k riešeniu významných globálnych výziev, ktorým musí čeliť medzinárodné spoločenstvo. SR v roku 2019 pokračovala v snahe byť zodpovedným partnerom, ktorý flexibilne reaguje na výzvy doby. Oficiálna rozvojová spolupráca SR (ODA SR) v roku 2020 vychádza zo Strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce SR na roky 2019-2023 (ďalej len „strednodobá stratégia“) a riadi sa jej cieľmi, princípmi, teritoriálnymi a sektorovými prioritami. Na poskytovanie bilaterálnej ODA SR sa v roku 2020 budú podieľať primárne Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (MZVEZ SR), Ministerstvo financií SR (MF SR), Ministerstvo vnútra SR (MV SR), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVŠ SR), Ministerstvo obrany SR (MO SR), Ministerstvo životného prostredia SR (MŽP SR) a Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR). Spoločnou snahou bude ďalšie napĺňanie vybraných cieľov a podcieľov udržateľného rozvoja. Popri uvedených rezortoch sa budú na bilaterálnej rozvojovej spolupráci podieľať aj niektoré ďalšie ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy ad hoc aktivitami, napríklad rôznymi formami odovzdávania skúseností partnerom z rozvojových krajín.

Spoločným dlhodobým cieľom je rastúca koherencia, udržateľnosť, efektívnosť a viditeľnosť aktivít SlovakAid. Hlavnou výzvou pre rok 2020 bude zhodnotenie efektívnosti spolupráce s programovými krajinami a príprava strategických dokumentov pre spoluprácu s nimi do roku 2023 (Country Strategy Papers) so zreteľom na očakávané a plánované výsledky. Rok 2020 bude kľúčovým pre vhodné naplánovanie a spustenie komplexného systému hodnotenia existujúcich nástrojov SlovakAid, spolu s pravidelným monitoringom vybraných aktivít. Dôraz bude kladený aj na prípravu smerníc pre implementáciu prierezových priorít SlovakAid na podporu rovnosti príležitostí a ochranu životného prostredia. V oblasti humanitárnej spolupráce sa v roku 2020 v spolupráci s partnermi sústreďujeme na zavedenie strategického prístupu k humanitárnej pomoci v rozvojových krajinách, a to na základe hodnotenia doterajšieho mechanizmu poskytovania humanitárnej pomoci a efektivity poskytnutej humanitárnej pomoci SR za roky 2016 – 2018, ktoré pripravila v roku 2019 Platforma rozvojových organizácií – Ambrela. Zároveň sa prijmu opatrenia na ďalšie zvyšovanie efektívnosti Koordinačného výboru pre rozvojovú spoluprácu SR ako poradného orgánu ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí a tiež na intenzívnejšie prepájanie rozvojových aktivít s nástrojmi ekonomickej diplomacie.

SR sa nevyhnutne bude prispôbovať novým modalitám v súvislosti s reštrukturalizáciou rozvojových nástrojov EÚ, kde sa SR usiluje o zapájanie slovenských subjektov do delegovanej spolupráce EÚ. Okrem aktívnej participácie na činnosti príslušných výborov a pracovných skupín na pôde EÚ, OECD, OSN a ďalších relevantných medzinárodných organizácií sa SR bude snažiť o rozšírenie domáceho portfólia aktérov, vrátane poslancov NR SR. Cieľom je lepšie pochopenie významu SlovakAid na všetkých úrovniach verejnej správy, ako aj zo strany verejnosti a v konečnom dôsledku prijatie systémových opatrení na zlepšenie financovania aktivít SlovakAid a plnenie našich medzinárodných záväzkov v oblasti rozvoja.

SR sa kontinuálne hlási k medzinárodnému záväzku dosiahnuť podiel ODA na HND do roku 2030 vo výške 0,33 %, čo je reflektované v Programovom vyhlásení vlády SR na roky 2016 – 2020. Vláda SR potvrdila tento záväzok opakovane, a to svojím uznesením č. 212/2016 k Správe o oficiálnej rozvojovej pomoci SR za rok 2015 i uznesením č. 5/2017 ku Koncepcii

implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí. Napriek medziročnému rastu celkovej ODA SR v ostatných rokoch a postupnému zvyšovaniu podielu ODA/HND (0,13 % HND v roku 2018) je v záujme naplnenia záväzkov SR potrebné zintenzívniť tempo navyšovania finančných aj personálnych zdrojov, a to osobitne na bilaterálne aktivity ODA SR (0,23% z celkovej ODA v roku 2018).

2. Plánované aktivity rezortov v oblasti rozvojovej spolupráce v roku 2020

2.1 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

MZVEZ SR je gestom rozvojovej spolupráce SR a prostredníctvom Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS) aj hlavným realizátorom bilaterálnej rozvojovej spolupráce cez podprogram 05T0A. Zároveň poskytuje potrebnú súčinnosť ostatným rezortom SR.

Na dosahovanie cieľov definovaných strednodobou stratégiou využije MZVEZ SR nástroje definované zákonom č. 392/2015 Z. z. o rozvojovej spolupráci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení Z. č. 281/2019 Z.z. Z rozpočtovaných prostriedkov sa v roku 2020 bude poskytovať pomoc rozvojovým krajinám, vrátane tých najmenej rozvinutých, a krajinám v procese transformácie. Prostriedky sú určené na rozvojové projekty v troch programových krajinách (Keňa, Gruzínsko, Moldavsko) a na rozvojové a humanitárne projekty v prioritných regiónoch a krajinách (západný Balkán, Východné partnerstvo, východná subsaharská Afrika, Blízky východ, Afganistan). Okrem toho sú naplánované aj výdavky na pilotný projekt viacročného strategického partnerstva pre Keňu a na budovanie kapacít slovenských mimovládnych rozvojových organizácií (MVO), vysielanie dobrovoľníkov a expertov, mikrogranty, program zdieľania slovenskej expertízy (SSE), evaluáciu projektov a projekty rozvojového vzdelávania. Na oficiálnu rozvojovú spoluprácu MZVEZ SR prostredníctvom podprogramu 05T0A je v rokoch 2020 - 2022 plánovaných v rozpočte MZVEZ SR ročne 7 047 043 €.

MZVEZ SR bude pokračovať v snahách o systémové nastavenie každoročného zvyšovania finančných zdrojov na bilaterálne aktivity ODA v rámci svojej rozpočtovej kapitoly. MZVEZ SR bude aj v roku 2020 vytvárať predpoklady pre lepšiu absorpciu dodatočných zdrojov a ich efektívne využívanie prostredníctvom plnenia odporúčaní z partnerského hodnotenia (tzv. Peer Review 2018) Výboru OECD pre rozvojovú pomoc, ktoré sú zacielené na zlepšenie nastavenia celého systému rozvojovej spolupráce SR. Kľúčovým predpokladom je aj efektívne fungovanie Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS), ktorá po získaní certifikátu manažmentu kvality ISO 9001:2015 (2019), má predpoklady v roku 2020 úspešne prejsť tzv. Pillar Assessment (audit EÚ), a tak získať delegovanú právomoc a spravovať finančné prostriedky EÚ. Efektívnosť SlovakAid je ďalej podmienená rozširovaním kapacít a navyšovaním rozpočtu SAMRS, ako aj zavedením nezávislého a pravidelného mechanizmu evaluácií na MZVEZ SR.

V roku 2020 sa pozornosť sústreďí na implementáciu prierezových priorít SlovakAid (životné prostredie a zmena klímy, rovnosť príležitostí) a ich mainstreaming v rámci projektového riadenia, čím sa postupne naplňa filozofia systému založeného na výsledkoch („results based management“). Cieľom v roku 2020 bude výraznejšie uplatniť regionálny prístup, ktorý umožňuje realizáciu tematicky súvisiacich rozvojových intervencií vo viacerých krajinách regiónu, ako aj zdieľanie skúseností medzi partnerskými krajinami navzájom.

MZVEZ SR bude pod logom SlovakAid pokračovať v riešení migračnej agendy v krajinách pôvodu a tranzitu, osobitne pri zvyšovaní flexibility a užšom prepojení rozvojových aktivít s humanitárnymi intervenciami. Naliehavosť riešenia humanitárnej krízy v Sýrii a okolitých krajinách (najmä Irak, Jordánsko, Libanon), ako aj v Južnom Sudáne bude pretrvávajúť aj v roku 2020. Rovnako, v súlade s princípmi efektívnej solidarity budú v rámci V4 pokračovať rokovania o príspevkoch a projektoch na riešenie príčin migrácie v spolupráci s kľúčovými partnermi (aktuálne s Nemeckom). MZVEZ SR ako koordinátor humanitárnej pomoci zavedie v roku 2020 v spolupráci so všetkými relevantnými aktérmi strategický prístup k humanitárnej pomoci v rozvojových krajinách, ktorá sa aktuálne riadi mechanizmom poskytovania humanitárnej pomoci SR do zahraničia prijatým uznesenie vlády č. 310 z 12. apríla 2006.

S ohľadom na obmedzené zdroje sa MZVEZ SR v spolupráci so ZÚ SR a ďalšími relevantnými aktérmi bude snažiť o vytváranie synergií medzi jednotlivými nástrojmi a hľadanie nových spôsobov financovania, ako aj o zvyšovanie kvality práce rozvojových diplomatov. Reflektujúc limitovanú sieť rozvojových a ekonomických diplomatov budú ekonomickí diplomati nápomocní pri plnení úloh aj v oblasti rozvojovej spolupráce tam, kde nie je vyslaný špecializovaný rozvojový diplomat. Osobitne to platí pri podpore zapájania súkromného sektora do rozvojovej spolupráce, kde sa cez program podnikateľských partnerstiev budujú aj kapacity potenciálnych žiadateľov pre zvýhodnené vývozné úvery. V tomto kontexte bude MZVEZ SR garantom rozvojového aspektu zvýhodnených vývozných úverov poskytovaných EXIMBANKOU SR podľa zákona č. 281/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 80/1997 Z. z. o Exportno-importnej banke SR v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Prioritou pre rok 2020 je podpora miestnych trhov a zamestnanosti v rozvojových krajinách s dôrazom na podporu startupov a inovácií. Za týmto účelom bude v spolupráci s UNDP spustený Slovak Challenge Fund v Severnom Macedónsku a Moldavsku, bude prebiehať ešte intenzívnejšia komunikácia s podnikateľmi v úsilí o ich napojenie na programy EÚ.

Snahou SR bude podpora efektívnejšieho zapájania slovenských subjektov do projektov EÚ financovaných aj z príspevkov SR. SR sa v programových krajinách bude zapájať do spoločného programovania EÚ, s cieľom stabilizácie a posilňovania miestnych komunít. V tomto duchu bude SlovakAid prostredníctvom SAMRS pokračovať v spolufinancovaní najvýznamnejšieho komponentu programu AgriFi Kenya vo výške 10% (t.j. 2,5 mil. €) z celkového grantu v rámci spoločného programovania EÚ v Keni. Jeho cieľom je zostaviť a spravovať grantovú schému na zlepšenie integrácie hodnotového reťazca drobných farmárov prostredníctvom poskytovania stimulov na investície do agropotravinárskeho sektora. Taktiež bude SR pokračovať v aktívnej implementácii spoločného projektu V4 na pobreží Kene financovanom zo Zvereneckého fondu EÚ pre Afriku.

ODA alokácia pre MZVEZ SR (05T0A) a jej prerozdelenie v roku 2020

1. DOTÁCIE		
1.1.	Rozvojové projekty	3 600 000 €
1.1.1.	Strategické partnerstvo Keňa na roky 2020-2022	600 000 €
1.1.2.	Východná subsaharská Afrika	500 000 €
1.1.3.	Keňa	500 000 €
1.1.4.	Moldavsko	500 000 €
1.1.5.	Gruzínsko	500 000 €
1.1.6.	Západný Balkán (Albánsko, Čierna Hora, Srbsko, Kosovo*, Severné Macedónsko, Srbsko, Bosna Hercegovina)	400 000 €
1.1.7.	Afganistan	100 000 €
1.1.8.	Program podnikateľských partnerstiev	500 000 €
1.2.	Humanitárne a posthumanitárne projekty	1 300 000 €
1.2.1.	Ukrajina	300 000 €
1.2.2.	Sýria, Irak, Jordánsko, Libanon, Južný Sudán	1 000 000 €
1.3	Globálne a rozvojové vzdelávanie	100 000 €
1.4.	Budovanie kapacít slovenských rozvojových organizácií na roky 2020-2022	150 000 €
1.5.	Vysielanie dobrovoľníkov a expertov-dobrovoľníkov	351 860 €
1.6	Spolufinancovanie rozvojových projektov	80 000 €
2. FINANČNÉ PRÍSPEVKY		
Mikrogranty – finančné príspevky SAMRS cez ZÚ SR		600 000 €
3. POSKYTNUTIE VEDOMOSTÍ A SKÚSENOSTÍ		
Nástroj na zdieľanie slovenských skúseností a expertízy (Sharing Slovak Expertise – SSE)		110 000 €
4. AKTIVITY A CHOD SAMRS		
4.1.	Verejná informovanosť	70 000 €
4.2.	Evaluácia projektov	50 000 €
4.3.	Audit projektov	50 000 €
4.4.	Budovanie kapacít SAMRS a aktérov ODA	10 000 €
4.5.	Administratívne náklady SAMRS	575 183 €
SPOLU		7 047 043 €

* V súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/99 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

2.2. Ministerstvo životného prostredia SR

V oblasti zmeny klímy je potrebné, aby SR prispela na projekty, ktorých cieľom je implementácia Parížskej dohody, najmä záväzku zmluvných strán Parížskej dohody dosiahnuť mobilizáciu spoločných 100 miliárd dolárov ročne do roku 2020 na mitigačné a adaptačné opatrenia. Po tomto roku sa má táto suma následne každý rok zvyšovať. Z tohto dôvodu je mimoriadne dôležité, aby bol priebežne napĺňaný prierezový cieľ ODA SR vzťahujúci sa ku zmene klímy a aby projekty financované z prostriedkov ODA v rámci možností obsahovali klimatický komponent.

MŽP SR má záujem pokračovať v roku 2020 v budovaní kapacít partnerských štátov formou odovzdávania skúseností SR v oblasti politiky zmeny klímy, zahŕňajúce zabezpečenie inštitucionálneho usporiadania, transpozíciu a implementáciu práva EÚ v oblasti zmeny klímy, tvorbu národnej nízkouhlíkovej a adaptačnej politiky, zdieľanie skúseností z oblasti nahlasovania údajov („reporting“) pod rámcom transparentnosti a zdieľanie informácií v rámci vzdelávacích aktivít. Konkrétne aktivity v roku 2020 budú realizované prostredníctvom nástroja na zdieľanie slovenských skúseností a zamerané na tzv. „match-making“ aktivity, mapovanie kapacít partnerských štátov a organizovanie viacdňových tematických študijných návštev delegácií zameraných na oblasti, v ktorých je najväčšia potreba vybudovať nové kapacity (napr. aktualizácia stanovených cieľov v nadväznosti na nové výzvy vyplývajúce z Parížskej dohody).

V oblasti ochrany biodiverzity je potrebné, aby SR prispela na projekty, ktorých cieľom je implementácia Dohovoru o biologickej diverzite (CBD) a jeho Aichi biodiverzitných cieľov. V rámci mobilizácie zdrojov je SR povinná do roku 2020 navýšiť financie dvojnásobne. V roku 2020 bude MŽP SR prostredníctvom Národnej Zoologickej záhrady v Bojniciach budovať cezhraničnú spoluprácu v oblasti zachovania biodiverzity (konkrétne veľkých šeliem) v rámci karpatského oblúka so zameraním na spoluprácu s Ukrajinou.

Rezortné organizácie a inštitúcie MŽP SR budú pokračovať v budovaní inštitucionálnych kapacít partnerských štátov zdieľaním skúseností SR tiež v oblasti vodného a odpadového hospodárstva a pri budovaní kapacít v oblasti environmentálnych záťaží, adaptácie na klimatickú zmenu, revitalizáciu a ochranu ohrozených vodných zdrojov v partnerských štátoch. Pokračovať bude projektová spolupráca Slovenskej agentúry životného prostredia (SAŽP) v rámci grantovej schémy Európskej environmentálnej agentúry formou odovzdávania skúseností v oblasti zdieľaných environmentálnych informačných systémov a prípravy správ o životnom prostredí partnerským inštitúciám štátov Východného partnerstva, konkrétne Arménska, Azerbajdžanu, Bieloruska, Gruzínska, Moldavska a Ukrajiny (projekt ENI-SEIS II). SAŽP v nadväznosti na pokračovanie ENI-SEIS II plánuje mapovanie možností financovania rozvojovej spolupráce v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia z programov EÚ a iných bilaterálnych a multilaterálnych zdrojov.

MŽP SR plánuje využiť skúsenosti Regionálneho centra Bazilejského dohovoru (RCBD) na projektovú činnosť v oblasti manažmentu odpadov, udržateľnej spotreby a výroby a plnenie povinností partnerských štátov vyplývajúcich z environmentálnych dohovorov zameraných na manažment chemických látok a odpadov. V roku 2020 bude pokračovať realizácia projektov RCBD „Budovanie inštitucionálnych kapacít na posilnenie efektívneho fungovania manažmentu v odpadovom hospodárstve“ a „Posilnenie kapacít súvisiacich so zberom dát v oblasti národného reportingu pre Bazilejský a Štokholmský dohovor, odoziev na import pod Rotterdamským dohovorom a ciele udržateľnosti“ v Moldavsku.

V roku 2020 bude Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) v spolupráci s IWAC (International Water Assessment Centre) participovať na aktivitách súvisiacich s Plánom práce IWAC na obdobie 2019-2021. Ide konkrétne o aktivity hlavne v regióne Strednej Ázie a západného Balkánu v oblasti:

- hodnotenia kvality vody
- výcviku pracovníkov hydrometeorologických služieb a
- integrovaného riadenia sucha v cezhraničnom kontexte.

Takisto Vodohospodárska výstavba, štátny podnik (VV š. p.), bude pokračovať v aktivitách s IWAC v rámci Plánu práce IWAC na obdobie 2019-2021 so zameraním na spoluprácu s krajinami Strednej Ázie v problematike bezpečnosti priehrad, monitorovania a posudzovania ich stavu ako aj systémov včasného varovania obyvateľstva najmä v oblasti hraničných tokov. Predpokladá sa rozšírenie spolupráce aj na školiace stredisko pre bezpečnosť priehrad v Taraze v Kazachstane a organizácie vodného hospodárstva v krajinách strednej Ázie (s podporou SAMRS, UNECE, OBSE). Okrem už uvedených aktivít sa bude VV š. p. snažiť zapojiť do spolupráce so súkromným sektorom zameranej na oblasť monitorovania a posudzovania stavu odkalísk v Arménsku z hľadiska ich bezpečnosti.

Výskumný ústav vodného hospodárstva (VÚVH) bude v roku 2020 pokračovať v realizácii projektov v oblasti vodného hospodárstva pod názvom „Podpora štátnych inštitúcií a budovanie kapacít pri implementácii požiadaviek smernice o čistení mestských odpadových vôd (91/271/EHS) v Gruzínsku“ a „Technická podpora pri implementácii požiadaviek EÚ legislatívy v oblasti analýz vôd a systému manažmentu kvality pre monitoring“. VÚVH bude v roku 2020 pokračovať v realizácii projektu zameraného na „Prenos skúseností pri znižovaní obsahu arzénu v prírodných vodách, pôdach a potravinových produktoch a možnosti jeho odstraňovania z pitných vôd v Gruzínsku“.

2.3. Ministerstvo vnútra SR

MV SR je kľúčovým aktérom mechanizmu poskytovania materiálnej, záchranárskej, expertnej a kombinovanej humanitárnej pomoci SR do zahraničia zodpovedným za realizáciu humanitárnej pomoci. Vďaka personálnym, finančným, logistickým, prepravným a ďalším kapacitám MV SR Slovensko poskytuje už viac ako dvadsať rokov pomoc obyvateľstvu krajín zasiahnutých humanitárnou krízou. Najčastejšie ide o materiálnu humanitárnu pomoc poskytovanú zo zásob sekcie krízového riadenia.

SR vníma komplexný charakter humanitárnych kríz a poskytuje humanitárnu pomoc v súlade so záväzkami zo Svetového humanitárneho samitu v Istanbule (2016); s princípmi humanity, nestrannosti, politickej nezávislosti a neutrality (Good Humanitarian Donorship, Core Humanitarian Standards) a Európskeho konsenzu o humanitárnej pomoci (2007).

MV SR by chcelo prispievať aj v roku 2020 k plneniu spoločných úloh v medzinárodných misiách a operáciách civilného krízového manažmentu pod vedením EÚ, OSN a OBSE. Aktívne prostredníctvom vyslaných policajtov v rozvojových krajinách pôsobilo v misiách: EUBAM Ukrajina/Moldavsko, EULEX Kosovo, EUMM Gruzínsko, EUAM Ukrajina, špeciálna monitorovacia misia OBSE na Ukrajine, OSN UNSTAMIH Haiti, OSN UNFICYP. V budúcnosti sa plánuje rozšírenie aktívneho zapojenia policajtov do mierových misií aj na Africkom kontinente. Finančné, materiálne a logistické zabezpečenie činnosti príslušníkov PZ v misiách hradilo MV SR z vlastných finančných prostriedkov v rámci prideleného rozpočtu.

Objem a smerovanie materiálnej humanitárnej pomoci Slovenskej republiky do zahraničia bude aj v roku 2020 závisieť od aktuálnych humanitárnych potrieb vo svete.

Na humanitárnu pomoc prostredníctvom rozpočtového podprogramu 05T03 je v rokoch 2020 - 2022 plánovaných v rozpočte MV SR ročne 100 000 €.

2.3.1. Migračný úrad Ministerstva vnútra SR

Migračný úrad Ministerstva vnútra SR (MÚ MV SR), ako jeden z úsekov MV SR, je útvarom príslušným pre oblasť realizácie azylovej politiky v podmienkach SR. Pri napĺňaní svojich úloh postupuje podľa platnej národnej legislatívy a tiež medzinárodných zmlúv a záväzkov.

SR má naďalej záujem aktívne sa podieľať na 3. pilieri (externá dimenzia) spoločného projektu krajín V4 pre efektívne riešenia v oblasti migrácie a azylu v rámci *Migration Crisis Response Mechanism*. Konkrétne ide o projekt v Jordánsku pod vedením ČR za účelom budovania azylových kapacít v krajine.

Finančné prostriedky, ktoré poskytuje MV SR cestou MÚ na plnenie úloh vyplývajúcich zo zákona č.480/2002 Z. z. o azyle v znení neskorších predpisov¹ pre poskytovanie pomoci žiadateľom o azyl a azylantom na území SR (tzv. *in-donor refugee costs*) tvoria významnú položku ODA. V nadväznosti na pravidlá OECD pre vykazovanie *in-donor refugee costs*² sa MÚ MV SR v prvom polroku 2020 zameria na spísanie metodiky výpočtu týchto výdavkov.

Na pomoc utečencom cez MÚ MV SR prostredníctvom rozpočtového programu 0D6 je v rokoch 2020 - 2022 plánovaných v rozpočte MV SR ročne 600 000 €.

2.4. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

MPRV SR sa bude v roku 2020 podieľať na bilaterálnej rozvojovej spolupráci SR poskytovaním odbornej a technickej podpory krajinám juhovýchodnej Európy a Strednej Ázie v oblasti potravinových databáz. Odborný garant (Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum - Výskumný ústav potravinársky NPPC- VÚP) prostredníctvom prepojenia na európske iniciatívy v oblasti zloženia potravín pracuje na vlastnej štandardizácii Potravinovej banky dát, čo mu umožňuje zároveň sprostredkovať európske odporúčania, ktoré sa naďalej vyvíjajú, cieľovým krajinám pomoci.

NPPC - VÚP bude podporovať budovanie národných kapacít vybraných krajín formou zabezpečenia školenia zameraného na potravinové databázy pre kandidátov z rozvojových krajín alebo účasti na inom vhodnom kurze, s cieľom iniciovať budovanie národných potravinových databáz v rozvojových krajinách. Informácie z potravinových databáz majú priame využitie pre potreby správnej výživy obyvateľstva.

Na oficiálnu rozvojovú spoluprácu MPRV SR prostredníctvom rozpočtového podprogramu 05T04 je v rokoch 2020 - 2023 plánovaných v rozpočte MPRV SR ročne 30 323 €.

¹ Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

² <http://www.oecd.org/dac/DAC-HLM-2017-Communique.pdf>

2.5. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

MŠVVŠ SR bude v roku 2020 implementovať bilaterálnu rozvojovú spoluprácu prostredníctvom Programu vládnych štipendií tak, ako je zadefinovaný v strednodobej stratégii a je financovaný cez rozpočtový podprogram 05T08. Vládne štipendiá sú poskytované na všetky stupne vysokoškolského štúdia na verejných vysokých školách v SR. Súčasťou štipendijnej ponuky sú kurzy slovenského jazyka a odbornej prípravy pred nástupom študentov na vysokoškolské štúdium, pokiaľ ich znalosť slovenského jazyka nie je dostatočná na absolvovanie štúdia vo zvolenom študijnom odbore. V roku 2020 budú poskytnuté vládne štipendiá pre 48 nových študentov z rozvojových krajín a pre 190 študentov, ktorí už v súčasnosti študujú vo vyšších ročníkoch. Vychádzajúc z medzinárodnej situácie ovplyvnenej pretrvávajúcou utečeneckou a migračnou krízou je každoročne upravované teritoriálne prerozdelenie štipendií tak, aby v čo najväčšej miere zohľadnilo potreby krajín postihnutých konfliktami (v zmysle záverov summitu OSN k problematike utečencov - Newyorská deklarácia, 19. 9. 2016).

Súčasťou programu sú aj vládne štipendiá pre Slovákov žijúcich v zahraničí, v roku 2020 budú poskytnuté vládne štipendiá pre 70 nových študentov a pre 274 študentov študujúcich vo vyšších ročníkoch. Na program vládnych štipendií prostredníctvom rozpočtového podprogramu 05T08 je v rokoch 2020 - 2023 plánovaných v rozpočte MŠVVŠ SR ročne 1 973 167 €.

MŠVVŠ SR bude aj v roku 2020 naďalej podporovať uplatňovanie globálnych súvislostí a globálnej dimenzie v obsahu vzdelávania školských vzdelávacích programov základných a stredných škôl tak, aby rozvíjali osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť žiakov s dôrazom na uvedomenie si globálnej previazanosti udalostí, vývoja i problémov na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni. Taktiež odporúča školám zvyšovať povedomie detí a žiakov a bližšie ich oboznamovať s Agendou 2030 pre trvalo udržateľný rozvoj. Školy pri uplatňovaní globálneho prístupu vo vyučovaní a začleňovaní globálneho vzdelávania do obsahu rôznych vyučovacích predmetov môžu využívať metodické odporúčania, aktivizujúce metódy, rôzne podporné materiály a inšpirujúce informácie zverejnené na www.statpedu.sk www.globalnevzdelavanie.sk a www.iuventa.sk. MŠVVŠ SR školám odporúča na zvyšovanie povedomia žiakov o globálnych témach, o sociálnych, environmentálnych, ekonomických a politických procesoch vo svete aj spoluprácu s neziskovými organizáciami pôsobiacimi v oblasti globálneho vzdelávania.

2.6. Ministerstvo financií SR

Bilaterálnu rozvojovú spoluprácu bude MF SR v roku 2020 zameriavať na zdieľanie skúseností a znalostí z riadenia verejných financií a podporu podnikateľov pri prenikaní na rozvojové trhy. V rámci zdieľania skúseností s riadením verejných financií a budovania kapacít rozvojových partnerov, prioritnými krajinami a témami bilaterálnej rozvojovej spolupráce MF SR v roku 2020 budú Čierna Hora (systém verejného účtovníctva a výkazníctva vo verejnom sektore, efektívnosť finančného riadenia územných samospráv a technická asistencia zameraná na zlepšenie regulácie hazardných hier); Moldavsko (rozpočtovanie a finančné plánovanie štrukturálnych reforiem); Srbsko (centrálne a miestne úrovne v oblasti riadenia verejných financií, daňovej exekúcie a výhľadovo aj správy fondov EÚ) a Severné Macedónsko (medzinárodné zdaňovanie a perspektívne aj administrácia miestnych daní).

Tieto aktivity realizuje MF SR buď bilaterálne alebo prostredníctvom spoločných programov s UNDP (v rámci programu Verejné financie pre rozvoj: posilňovanie kapacít v oblasti verejných financií) a/alebo Centre of Excellence in Finance (v rámci projektu Certifikované vzdelávanie účtovníkov verejného sektora v Čiernej hore, 3. generácia).

Na západnom Balkáne a v krajinách Východného partnerstva EÚ bude v roku 2020 MF SR pokračovať v spolupráci s UNDP na programe Transformatívne vládnutie a financovanie. Program sa zameriava na podporu inovácií v oblasti využívania otvorených dát a nových technológií pre zvyšovanie efektívnosti verejných inštitúcií, pilotovanie alternatívnych finančných nástrojov pre mobilizáciu prostriedkov na rozvoj, ako aj na témy „Smart Cities“.

MF SR sa v apríli 2019 stalo členom programu PEFA (Public Expenditure and Financial Accountability), ktorý sa zameriava na zlepšovanie riadenia verejných financií prostredníctvom univerzálnej a štandardizovanej hodnotiacej metodiky, ako aj na podporu výskumu a budovania kapacít v rozvojových krajinách. MF SR sa podieľa na financovaní aktivít PEFA cez príspevky do zvereneckého fondu programu, a to aktuálne na obdobie rokov 2019 – 2021. V 2. polovici roka 2020 bude MF SR predsedáť riadiacemu výboru PEFA.

Na zvýšenie participácie slovenských podnikateľov v rozvojových projektoch a tendroch bude MF SR v roku 2020 naďalej využívať tri základné nástroje:

(i) program Rozvojmajstri – zameraný na poskytovanie podpory predovšetkým menším a stredným podnikateľom, ktorí majú záujem a potenciál na zapojenie sa do tendrov medzinárodných finančných inštitúcií, prípadne medzinárodných organizácií. V roku 2020 sa časť aktivít bude implementovať v spolupráci s UNDP s využitím „in-house“ projektových kapacít. Viaceré činnosti vo vzťahu k medzinárodným finančným inštitúciám, spadajúce do portfólia siete Svetovej banky Private Sector Liaison Officer (PSLO) bude realizovať EXIMBANKA SR.

(ii) nástroj na prípravu projektov a mobilizáciu zdrojov v rámci UNDP – cieľom je, na základe dopytu regionálnych centier UNDP a expertízy slovenských podnikateľov, identifikovať medzinárodné rozvojové projekty s najvyššou pravdepodobnosťou investičného financovania a úspešnej realizácie a vytvoriť predpoklady na vstup slovenskej expertízy už do prípravnej fázy (štúdie uskutočniteľnosti). Po úspešnom naštartovaní tejto formy spolupráce s UNDP v nej MF SR plánuje pokračovať aj v roku 2020 a rozšíriť tak možnosti pre zapájanie slovenských firiem do projektov na západnom Balkáne.

(iii) vytváranie špecializovaných fondov a programov – v rámci spolupráce s medzinárodnými finančnými inštitúciami, priamo MF SR určuje prijímateľov podpory (teritoriálne zameranie) ako aj obsahové zameranie podpory. Hlavnými partnermi MF SR sú predovšetkým UNDP, Rozvojová banka Rady Európy (RB RE), Európska investičná banka (EIB), Európska banka pre obnovu a rozvoj (EBOR), Medzinárodná investičná banka (MIB) a skupina Svetovej banky. V spolupráci s RB RE, ktorá má silný sociálny mandát, bude MF SR pokračovať v implementácii Slovenského fondu pre inkluzívny rast. S Medzinárodnou finančnou korporáciou (IFC) bude pokračovať implementácia a propagácia programu potravinovej bezpečnosti vo Vietname a programu energetickej efektívnosti na západnom Balkáne a v regióne ECA (Európy a Strednej Ázie napr. Bielorusko, Gruzínsko). V roku 2020 bude MF SR pokračovať v implementácii trustového fondu pre Iniciatívu EIB na posilnenie odolnosti v južnom susedstve a krajinách západného Balkánu v súvislosti s utečeneckou a migračnou krízou. Iniciatíva je zameraná na rýchlu mobilizáciu dodatočného financovania na podporu hospodárskeho rastu, stability a dosiahnutia cieľov udržateľného rozvoja (SDGs) v susedstve EÚ. V spolupráci s MIB bude pokračovať implementácia fondu technickej asistencie

vytvoreného na prípravu projektov pre slovenské spoločnosti na Kube, vo Vietname a v Mongolsku. Tento fond pôsobí v synergii s vyššie uvedeným programom potravinovej bezpečnosti vo Vietname.

Na spoluprácu s medzinárodnými finančnými inštitúciami a organizáciami je na rok 2020 vyčlenených 5,9 mil. €.

Zmenou legislatívy v roku 2019 (novelizácia Zákona č. 392/2015 Z. z. o rozvojovej spolupráci a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 80/1997 Z. z. o Exportno-importnej banke Slovenskej republiky) boli odstránené identifikované prekážky realizovateľnosti schémy zvýhodnených vývozných úverov. V roku 2020 preto MF SR predpokladá úspešnú implementáciu tohto nástroja a schválenie pilotných projektov. Do procesu schvaľovania projektov, resp. posudzovania ich vhodnosti na financovanie v rámci ODA, budú okrem MF SR zapojené aj MZVEZ SR a ďalšie rezorty, ktoré budú klásť dôraz na dôsledné zhodnotenie rozvojového aspektu projektov a ich dopadu na životné prostredie a sociálno-ekonomickú situáciu v partnerských krajinách. Rozšírené zapájanie EXIMBANKY SR do rozvojovej spolupráce bude tiež pokračovať prostredníctvom procesu Pillar Assessmentu EÚ.

2.7. Ministerstvo obrany SR

MO SR nie je štandardným poskytovateľom humanitárnej pomoci, ale v krajinách pôsobenia ozbrojených síl SR (OS SR) je mnohokrát jediným aktérom, ktorý dokáže realizovať pomoc marginalizovaným skupinám osôb. Výkonným prvkom pre realizáciu humanitárnej pomoci v krajinách medzinárodného krízového manažmentu je Ústredie ekumenickej pastoračnej služby v OS SR a OZ SR s podporou nevyhnutných síl a prostriedkov OS SR v mieste nasadenia OS SR. Na humanitárnu pomoc prostredníctvom podprogramu 05T0B je v rozpočte na rok 2020 plánovaných 10 000 €. V súlade so Správou o výsledkoch a odporúčaníach vyplývajúcich z partnerského hodnotenia Výboru OECD pre rozvojovú pomoc bude Ministerstvo obrany zvyšovať rozpočet v podprograme 05T0B v roku 2021 na plánovaných 22 000 €, v roku 2022 na plánovaných 24 000 €. Rezort obrany sa bude usilovať o efektívnejšie prepojenie vojenskej prítomnosti s angažovanosťou v humanitárnej pomoci najmä v Afganistane a Bosne a Hercegovine. V rámci implementácie aliančných doktrín a štandardov OS SR bude MO SR implementovať oficiálnu rozvojovú pomoc, vrátane mechanizmu podpory humanitárnych aktivít nevojenského charakteru do vojenských predpisov a štandardných operačných postupov.

2.8. Indikatívne výdavky na bilaterálnu oficiálnu rozvojovú pomoc v rokoch 2020 – 2022 (vybrané rezorty v EUR)

Kód programu/ podprogramu			2020	2021	2022
05T	05T0A	Oficiálna rozvojová pomoc MZVEZ SR/SAMRS	7 047 043	7 047 043	7 047 043
	05T03	Oficiálna rozvojová pomoc MV SR	100 000	100 000	100 000

	05T04	Oficiálna rozvojová pomoc MPRV SR	30 323	30 323	30 323
	05T08	Oficiálna rozvojová pomoc MŠVVŠ SR	1 973 167	1 973 167	1 973 167
	05T09	Oficiálna rozvojová pomoc MF SR	43 000	47 300	51 600
	05T0B	Oficiálna rozvojová pomoc MO SR	10 000	22 000	24 000
0D6		Účasť SR na medzinárodných misiách EÚ (MV SR)	1 185 000	1 185 000	1 185 000
		Pomoc utečencom cez Migračný úrad Ministerstva vnútra SR (MV SR)	600 000	600 000	600 000
	07601	Rozvojová spolupráca MŽP SR	100 000	100 000	100 000
0AU	0AU06	Vysielanie civilných expertov do aktivít krízového manažmentu mimo územia SR (MO SR)	307 376	307 376	307 376
VPS		Zvereňované fondy a spoločné programy SR a EBOR, UNDP, RB RE, skupiny Svetovej banky a iných medzinár. organizácií a spolupráca s EXIMBANKOU SR	5 900 000	6 100 000	8 600 000